

Gemeente Aalsmeer

MEMO RAAD

Registratienr. Z22-090966
Aan leden Raad
Afkomstig van Burgemeester en Wethouders
Datum 6 december 2022
Afschrift aan college, griffie, voorlichting

Betreft Beantwoording schriftelijk vragen fracties GroenLinks en PvdA inzake Fort Kudelstaart

Op woensdag 9 november jl. zijn de navolgende schriftelijke vragen van de fracties GroenLinks en PvdA binnengekomen met betrekking tot de Fort Kudelstaart.

Fractie	Vraag:
GL/PvdA	1. Kunnen wij z.s.m. een tijdslijn met alle beslismomenten, opdrachten tot onderzoeken, rechtszaken en markeringen krijgen over het dossier Fort Kudelstaart tot nu toe ? In bijlage 1 vindt u een tijdslijn waarin de meest belangrijke beslismomenten met een korte toelichting zijn opgenomen over Fort Kudelstaart tot nu toe.
GL/PvdA	2. Voorts vinden wij de raadsbrief inzake Fort Kudelstaart (kenmerk Z22-082364) van 25 oktober jl. onduidelijk in die zin dat de brief en de bijlagen op verschillende manieren te interpreteren zijn: namelijk goed nieuws en slecht nieuws voor de gemeente. Graag vernemen wij in klip en klare taal hoe we de brief kunnen interpreteren. Het is inderdaad zo dat er in de raadsbrief en bijlagen een zekere tweeledigheid valt te bespeuren. Enerzijds staan de adviserende partijen (provincie, RCE) op hoofdlijnen positief ten aanzien van de ontwikkelvoorstellen op fort Kudelstaart. De voorgestelde herbestemming draagt op een positieve manier bij aan het hergebruik, restauratie en beleving van het fort. Aan de andere kant hebben de ingrepen die noodzakelijk zijn voor de beoogde ontwikkeling op onderdelen negatieve gevolgen voor de waarden van het fort, met name gezien vanuit de kernkwaliteiten van het werelderfgoed. De vraag die nu feitelijk voorligt is in hoeverre de negatieve ingrepen op onderdelen van het fort al dan niet acceptabel zijn in relatie tot de herontwikkeling.

ICOMOS, het adviesorgaan van UNESCO, stelt dat deze ingrepen negatieve gevolgen hebben voor de integriteit en authenticiteit en daarmee de Uitzonderlijke Universele Waarde van het werelderfgoed. ICOMOS geeft daarmee aan dat de voorgestelde ontwikkeling op deze manier niet kan.

De provincie en de RCE gaan in de advisering uit van het in Nederland reeds lang gehanteerde begrip 'behoud door ontwikkeling', hetgeen er op neer komt dat herontwikkeling van erfgoed weliswaar soms ten koste kan gaan van bepaalde waarden van het erfgoed maar dat de uiteindelijke balans van ingrepen en herstel tot een meerwaarde en toekomstig behoud van het erfgoed leidt.

Kortom, de Nederlandse adviespraktijk is in het algemeen wat genuanceerder dan de meer behoudende opvatting van UNESCO. Dit blijkt wederom in de huidige situatie bij fort Kudelstaart. Nederland heeft zich gecommitteerd aan de afspraken met UNESCO en dient daarom het advies van ICOMOS op alle in het advies genoemde punten een juiste afweging te maken.

Deze afweging zal door de RCE in samenspraak met gemeente en provincie nog gemaakt worden. Hierbij is de inzet om de herontwikkeling van het fort door te laten gaan. Een eerste aanzet is reeds gedaan met het gevoerde overleg op 6 oktober waarbij aan de initiatiefnemer het verzoek is gedaan om aanpassingen in het plan door te voeren. Voor de RCE speelt op de achtergrond mee dat er meerdere ontwikkelingen plaatsvinden of plaats gaan vinden in het werelderfgoed waarbij Nederland een afwijkende benadering t.o.v. die van UNESCO hanteert.

Uiteraard speelt de binnenkort te verwachten uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan een belangrijke rol voor het al dan niet doorgaan van de herontwikkeling.

Op de bestemmingsplanprocedure heeft dit advies geen invloed meer. De zitting bij de Raad van State heeft reeds plaatsgevonden op 18 juli 2022 en hierop kunnen geen stukken meer worden toegevoegd. Het wachten is nog altijd op een uitspraak van de Raad van State.

Het negatieve advies vanuit UNESCO kan invloed hebben in de omgevingsvergunning-procedure. Hoewel UNESCO/ICOMOS geen wettelijke adviespartij is, die de gemeente om advies moet vragen binnen de vergunningprocedure, zal het advies mogelijk (of waarschijnlijk) invloed hebben op zowel de advisering vanuit de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), en op de te verwachten bezwaarprocedures.

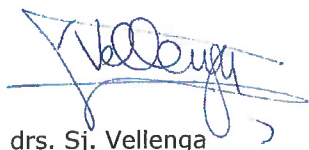
De RCE is namens het Rijk het eerste aanspreekpunt voor de Nederlandsewerelderfgoederen van UNESCO, dat gezeteld is in Parijs. De RCE wordt door de gemeente om advies gevraagd binnen de vergunningprocedure vanwege de werelderfgoed-status en de Rijksmonumentale status van het fort. De Provincie Noord-Holland is gezamenlijk met de provincies Utrecht, Gelderland en

Noord Brabant vanuit het Rijk verantwoordelijk voor het behoud en het uitdragen van de Uitzonderlijke Universele Waarde van het Werelderfgoed Hollandse Waterlinies waar Fort Kudelstaart deel van uit maakt.
In dit specifieke geval is gebleken dat UNESCO de Nederlandse Staat vraagt om de aanbevelingen over te nemen zoals ze in de technische beoordeling van hun adviseur ICOMOS staan verwoord.

De reactie vanuit UNESCO is dan ook niet naar de gemeente verstuurd, maar aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het is aan de RCE om dit advies mee te nemen in hun advisering aan de gemeente. Hoewel zij eerder positieve pre-adviezen op hoofdlijnen hebben gegeven, kunnen zij het advies vanuit UNESCO niet volledig naast zich neer leggen. Tegelijkertijd hebben zij aangegeven, tezamen met de provincie, dat zij ondanks het advies vanuit UNESCO, nog altijd achter de plannen voor de herontwikkeling staan. Zoals zij in hun document 'Standpunt van RCE en Provincie Noord-Holland n.a.v. brief ICOMOS over Fort Kudelstaart' (zie bijlage 4 Raadsbrief) hebben aangegeven hebben zij als gevolg van het ingekomen advies de initiatiefnemer gevraagd een extra inspanning te verrichten voor aanpassingen die kunnen leiden tot verbetering van het Voorlopig Ontwerp dat in enige mate tegemoet komt aan het advies van UNESCO.

Concluderend kan gesteld worden dat de bal ten aanzien van deze ingekomen reactie vanuit ICOMOS in eerste instantie bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ligt. Zij dienen deze reactie mee te wegen in hun advisering ten aanzien van de omgevingsvergunning.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris,

drs. Sj. Vellenga

de burgemeester,

mr. G.E. Oude Kotte

BIJLAGE 1: Tijdlijn Fort Kudelstaart

	Datum	Beslismoment	Toelichting	Referentie
1	9 januari 2014	Besluit gemeenteraad uitwerken ambitie zeilfort (scenario 3)	Op 9 januari 2014 heeft de gemeenteraad besloten: 1. Kennis te nemen van het haalbaarheidsonderzoek herontwikkeling Fort Kudelstaart inclusief de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken en rapportages. 2. De ambitie te onderschrijven om van het Fort een icoon voor de watersport in Aalsmeer te maken door de beleefbaarheid te vergroten en derhalve een voorkeur uit te spreken voor realisatie van scenario 3 'Zeilfort' uit het haalbaarheidsonderzoek (Bijlage 1 Eerste verkenning). 3. Het college te verzoeken de volgende vervolgstappen te ondernemen: a. Scenario 3 'zeilfort' verder uit te werken;	Besluit gemeenteraad 9 januari 2014 Notitie Van Doorne N.V., Advies college d.d. 16 oktober 2020 met referentie 55001280 (behorende bij de bijlagen van het bestemmingsplan Fort Kudelstaart in raadsvergadering van 3 december 2020)
2	25 juni 2015	Besluit gemeenteraad met verzoek aan college tender voor te bereiden en uit te werken	Op 25 juni 2015 heeft de gemeenteraad onder meer besloten: "6. Het college te verzoeken om na de aankoop van Fort Kudelstaart een tender voor te bereiden en uit te werken met als doel een marktpartij te selecteren die Fort Kudelstaart gaat exploiteren binnen de geformuleerde randvoorwaarden om hiermee de ambities van de gemeente waar te maken.	Besluit gemeente raad 25 juni 2015 Notitie Van Doorne N.V., Advies college d.d. 16 oktober 2020 met referentie 55001280 (behorende bij de bijlagen van het bestemmingsplan Fort Kudelstaart in raadsvergadering van 3 december 2020)
3	20 april 2016	Publicatie aankondiging Europes Aanbesteding 'Exploitatie en Beheer Fort Kudelstaart'	Op 20 april 2016 heeft de gemeente op TenderNed een aankondiging gepubliceerd van de Europese aanbesteding 'Exploitatie en Beheer Fort Kudelstaart'. Ten behoeve van de aanbesteding heeft de gemeente de Selectieleidraad Tender Exploitatie en Beheer Fort Kudelstaart vastgesteld (hierna te noemen: de Selectieleidraad).	Notitie Van Doorne N.V., Advies college d.d. 16 oktober 2020 met referentie 55001280 (behorende bij de bijlagen van het bestemmingsplan Fort Kudelstaart in raadsvergadering van 3 december 2020)
4	20 maart 2017	Gunningsbeslissing aan Sebald Invest BV	In de brief met de mededeling van de gunningsbeslissing van 20 maart 2017 aan de andere (geldige) inschrijver Tenman B.V. is aangegeven: "De aanbesteding is gewonnen door Sebald International. "	Brief gunningsbeslissing d.d. 20 maart 2017
5	3 december 2020	Vaststelling 'Bestemmingsplan (1) Fort Kudelstaart' door gemeenteraad Aalsmeer	Vaststelling bestemmingsplan inclusief alle noodzakelijk onderzoeken	Besluit gemeenteraad Aalsmeer d.d. 3 december 2020, inclusief alle onderzoeken

6	Begin 2021	Voorlopige voorziening aangevraagd bij RvS door Werkgroep Fort Kudelstaart	Op het besluit van de gemeenteraad d.d. 3 december 2021 wordt beroep aangetekend bij de raad van State en daarbij worde een voorlopige voorziening aangevraagd.	Raadsbrief van college d.d. 7 mei 2021
7	20 april 2021	Zitting voorlopige voorziening		
8	3 mei 2021	Uitspraak voorlopige voorziening door voorzieningenrechter over 'Bestemmingsplan Fort Kudelstaart'	Maandag 3 mei jl. heeft de voorzieningenrechter een voorlopige uitspraak gedaan over het 'Bestemmingsplan Fort Kudelstaart'. In de uitspraak staat dat de plannen op dit moment niet voldoende waarborgen dat de kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam, waar het Fort deel van uitmaakt, behouden blijven.	Raadsbrief van college d.d. 7 mei 2021
9	2 december 2021	Vaststelling herstelbesluit 'Bestemmingsplan (2) Fort Kudelstaart' door gemeenteraad Aalsmeer	Op basis van de uitspraak van de Raad van State in de voorlopige voorziening is het bestemmingsplan aangevuld met o.a. een Heritage Impact Assessment (HIA)	Herstelbesluit gemeenteraad Aalsmeer d.d. 2 december 2021
10	10 januari 2022	Uitspraak vordering TSS Property op Gemeente Aalsmeer inzake Tender Fort Kudelstaart	In raadsbrief van 1 maart 2022 licht college het vonnis aan gemeenteraad toe. De gemeente wordt hierin in het gelijk gesteld. De rechtbank onderschrijft de redenering zoals door de gemeente in eerdere antwoorden aan de Raad is opgesteld.	Raadsbrief van college d.d. 1 maart 2022
11	18 juli 2022	Hoorzitting bodemprocedure RvS	Op 18 juli 2022 heeft een hoorzitting plaatsgevonden over het door uw raad genomen herstelbesluit d.d. 2 december 2021 inzake het bestemmingsplan Fort Kudelstaart bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna Afdeling). De Afdeling heeft bij brief van 10 oktober 2022 (zie bijlage 1) te kennen gegeven dat de termijn voor het komen tot een uitspraak is verlengd in verband met de complexiteit van de zaak en het noodzakelijke (nadere) onderzoek. De Afdeling doet er alles aan om uiterlijk in november 2022 tot een uitspraak te komen.	Raadsbrief van college d.d. 25 oktober 2022
12	30 augustus 2022 / 25 oktober 2022	Brief UNESCO/ICOMOS en duiding RCE en Provincie	Op 30 augustus 2022 is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een kritisch adviesrapport (technical review) van ICOMOS, een adviesorgaan van UNESCO, ontvangen. De Rijksdienst en de Provincie Noord-Holland hebben een gezamenlijk standpunt uitgebracht, waaruit blijkt dat beide partijen ondanks de reactie van ICOMOS, achter de beoogde herontwikkeling van Fort Kudelstaart staan.	Raadsbrief van college d.d. 25 oktober 2022